

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 73

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝ: Όπως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2338/20.12.2023 Ερώτηση με θέμα:
«Ανησυχητικές δηλώσεις της κας Υπουργού Πολιτισμού για τον επαναπατρισμό ελληνικών
αρχαιοτήτων που βρέθηκαν παράνομα σε Μουσεία του εξωτερικού»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2338/20.12.2023 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ Διονύσιου – Χαράλαμπου Καλαματιανού, Αλέξανδρου – Χρήστου Αυλωνίτη, Καλλιόπης Βέττα, Μιλτιάδη Ζαμπάρα, Νίνας Κασιμάτη, Κυριακής Μάλαμα, Αλέξανδρου Μεικόπουλου, Κωνσταντίνου Μπάρκα, Ανδρέα Παναγιωτόπουλου, Γιώργου Παπαηλιού, Ιωάννη Σαρακιώτη και Ραλλίας Χρηστίδου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα αποτελεί μείζον εθνικό θέμα τα τελευταία διακόσια χρόνια -γιατί το αίτημα για την επανένωση των γλυπτών του Παρθενώνα ταυτίζεται με την έναρξη του ελληνικού κράτους, διεθνοποιήθηκε στη δεκαετία του '80 από τη Μελίνα Μερκούρη και από τον Ιούλιο του 2019 αποτελεί εθνικό στόχο της Κυβέρνησης.

Η στρατηγική της χώρας μας εξαντλεί όλες τις δυνατότητες που δίνει ο διάλογος και η πολιτιστική διπλωματία, με απτά αποτελέσματα από το καλοκαίρι του 2019, όπως:

1. Την μοναδική έως σήμερα Απόφαση της 22ης Συνόδου της Διακυβερνητικής Επιτροπής της UNESCO για την Επιστροφή των Πολιτιστικών Αγαθών στις Χώρες Προέλευσης (ICPRCP), στις 29 Σεπτεμβρίου 2021, με την οποία αναγνωρίζεται διεθνώς το ορθόν, το δίκαιον, το ηθικόν του αιτήματος της χώρας μας για την επιστροφή και επανένωση των αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα, καθώς επίσης και η διακυβερνητική διάσταση που έδωσε η Απόφαση. Η προστιθέμενη αξία της Απόφασης αυτής έγκειται στο γεγονός ότι η Επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσaréσκειά της για το γεγονός ότι η επίλυση του ζητήματος παραμένει εκκρεμής λόγω της στάσης του Ηνωμένου Βασιλείου και καλεί επιτακτικά το Ηνωμένο Βασίλειο να αναθεωρήσει την στάση του και να προσέλθει σε καλόπιστο διάλογο με την Ελλάδα. Από την πλευρά της η Ελλάδα, ακολουθώντας τις Συστάσεις της ICPRCP αλλά και την αναγνώριση του διακυβερνητικού χαρακτήρα του ζητήματος, όπως αποτυπώθηκε και στην εν λόγω Απόφαση (Decision 22 COM 17), συνεχίζει και εντείνει τις προσπάθειές της μέσα από τον διακρατικό διάλογο για την επίτευξη κοινά αποδεκτής λύσης.

2. Την οριστική επανένωση τον Ιούνιο 2022, την πρώτη από κράτος σε κράτος, του θραύσματος Fagan από το Μουσείο Α. Salinas στην πλάκα της ανατολικής ζωφόρου στο Μουσείο Ακρόπολης.

3. Την οριστική επανένωση των τριών θραυσμάτων από τη ζωφόρο, τα αετώματα και τις μετόπες του Παρθενώνα, με την απόφαση από τον Πάπα Φραγκίσκο και το Βατικανό τον Μάρτιο 2023.

4. Την ενίσχυση του θετικού κλίματος σε διεθνές επίπεδο για το δίκαιο του ελληνικού αιτήματος. Σήμερα, σύμφωνα με τα Βρετανικά ΜΜΕ το 75% της κοινής γνώμης στην Μεγάλη Βρετανία επιθυμεί την επιστροφή των γλυπτών στον γενέθλιο τόπο και τη επανένωσή τους.

Η διαρκής δημοσιότητα του θέματος βοηθάει το ελληνικό αίτημα. Η εσφαλμένη κίνηση του Βρετανού Πρωθυπουργού είχε σαν αποτέλεσμα να βρίσκεται το ζήτημα της επανένωσης των Γλυπτών στη διεθνή επικαιρότητα, με θετικό για την χώρα μας πρόσημο.

Σχετικά με τις αναφερόμενες στην Ερώτηση φράσεις, για “ανταλλαγή” και “παζάρεμα”, αυτές δεν προκύπτουν από καμία συνέντευξη και δήλωση τόσο του Γενικού Διευθυντή του Μουσείου Ακροπόλεως όσο και δική μου. Στο ζήτημα της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα και της επανένωσης όλων των τμημάτων του ακρωτηριασθέντος μνημείου στην Αθήνα, δεν τίθεται θέμα, ούτε μίσθωσης, ούτε δανείου. Το ελληνικό κράτος δεν αναγνωρίζει στο Βρετανικό Μουσείο οποιοδήποτε δικαίωμα κυριότητας, κατοχής και νομής επί των Γλυπτών. Αντίθετα, επιδιώκεται με κάθε νόμιμο και πρόσφορο τρόπο η οριστική, μόνιμη και αμετάκλητη επιστροφή των Γλυπτών και η επανένωσή τους για την αποκατάσταση της ακεραιότητας του ίδιου του μνημείου του Παρθενώνα, ενός μνημείου οικουμενικών διαστάσεων, που ανήκει ολόκληρο στην ανθρωπότητα. Αναφορικά με το θέμα δανεισμού εκθεμάτων στο Βρετανικό Μουσείο, επισημαίνεται ότι οι διοργανώσεις εκθέσεων, μέσω δανεισμού εκθεμάτων, σε διεθνή Μουσεία αποτελεί πάγια πρακτική του Υπουργείου Πολιτισμού, διαχρονικά, στο πλαίσιο της εξωστρέφειας και της διακίνησης των ιδεών του ελληνικού πολιτισμού.

Όσον αφορά στο θέμα του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος, επισημαίνεται ότι αδιαπραγμάτευτη πολιτική επιδίωξη της χώρας μας είναι αυτή της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα. Δεδομένης, ωστόσο της μοναδικότητας και της ανυπολόγιστης επιστημονικής και καλλιτεχνικής σημασίας του μνημείου, στοιχεία βάσει των οποίων εντάχθηκε στη λίστα των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών τηρεί φάκελο και ελέγχει την κατάσταση διατήρησης του μνημείου.

Η εθνική θέση της χώρας μας δεν αλλάζει ούτε και παραιτείται η κυβέρνηση από τη διεκδίκηση της αρχαίας πολιτιστικής μας κληρονομιάς -πλέον των Γλυπτών του Παρθενώνος-, που βρίσκεται παρανόμως σε Μουσεία του εξωτερικού, όπως λανθασμένα ισχυρίζονται οι κ.κ. Βουλευτές. Ο επαναπατρισμός των παρανόμως εξαχθέντων από τη χώρα μας πολιτιστικών αγαθών αποτελεί πολιτική προτεραιότητα και σταθερή επιδίωξη του Υπουργείου Πολιτισμού. Ειδικά την περίοδο 2019-2023 έχουν επιστρέψει, μετά από συντονισμένες προσπάθειες και των υπηρεσιών και της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΠΟ, δεκάδες παρανόμως διακινήθεντα μνημεία. Η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών συνεχίζει δυναμικά το έργο της ως προς τις διεκδικήσεις πολιτιστικών αγαθών αξιοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο και έχει πετύχει τα τελευταία χρόνια εξαιρετικά αποτελέσματα.

Ενδεικτικά και μόνον αναφέρονται οι πιο πρόσφατοι επαναπατρισμοί, όπως: Ο επαναπατρισμός 30 αρχαιοτήτων που επέστρεψαν στην Ελλάδα μετά την κατάσχεσή τους από την Εισαγγελία του Μανχάταν, τον Δεκέμβριο του 2023, ο επαναπατρισμός 351 αρχαίων αντικειμένων, 25 ομάδων αρχαίων αντικειμένων και πολυάριθμων ομάδων συνανηκόντων οστράκων αγγείων, που βρίσκονταν στην κατοχή της υπό εκκαθάριση εταιρείας Robin Symes Limited και επαναπατρίστηκαν από το Λονδίνο και την Νέα Υόρκη, τον Μάιο του 2023, μετά από πολυετή διεκδίκησή τους, ο επαναπατρισμός 29 αρχαιοτήτων μετά από κατάσχεσή τους από την Εισαγγελία του Μανχάταν τον Μάρτιο του 2023, ο επαναπατρισμός της επιτύμβιας στήλης του Επικράτη από το Ηνωμένο Βασίλειο το Δεκέμβριο του 2022, ο επαναπατρισμός τον Μάιο του 2022 του χρυσού σφραγιστικού δακτυλιδιού μυκηναϊκών χρόνων που είχε κλαπεί από την Ρόδο και εντοπίστηκε στο Μουσείο Μεσογειακών και Ανατολικών Αρχαιοτήτων της Στοκχόλμης, κ.ά.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας αποδεκτών

1. Βουλευτή κ. Διονύσιο – Χαράλαμπο Καλαματιανό
2. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο – Χρήστο Αυλωνίτη
3. Βουλευτή κα Καλλιόπη Βέττα
4. Βουλευτή κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα
5. Βουλευτή κα Νίνα Κασιμάτη

6. Βουλευτή κ. Κυριακή Μάλαμα
7. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο
8. Βουλευτή κ Κωνσταντίνο Μπάρκα
9. Βουλευτή κ. Ανδρέα Παναγιωτόπουλο
10. Βουλευτή κ. Γιώργο Παπαηλιού
11. Βουλευτή κ. Ιωάννη Σαρακιώτη
12. Βουλευτή κα Ραλλία Χρηστίδου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΤΠΠΑ
4. Μουσείο Ακρόπολης